

**2018. gada 28. novembra
MĀRUPES NOVADA DOMES
SĒDES PROTOKOLA Nr. 15
PIELIKUMS Nr. 18**

LĒMUMS Nr. 18

Mārupes novadā

Par Mārupes novada domes Ētikas kodeksa apstiprināšanu

Noklausījusies Mārupes novada domes Ētikas komisijas priekšsēdētājas Līgas Kadiģes ziņojumu par nepieciešamību aktualizēt Ētikas kodeksu atbilstoši Mārupes novada domes 2016. gada 29. jūnija lēmumam Nr. 38 (sēdes protokols Nr. 7), pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 2. punktu, likuma „Par pašvaldībām” 41. panta pirmās daļas 2. punktu, kā arī ņemot vērā 2018. gada 21. novembra Finanšu komitejas atzinumu pieņemt iesniegto lēmuma projektu „Par Mārupes novada domes Ētikas kodeksa apstiprināšanu”, atklāti balsojot ar 14 „par” (M. Bojārs, L.Kadiģe, P.Pikše, J. Lībietis, S. Sakoviča, D. Štrodaha, G. Vācietis, A.Vintere, J. Lagzdkalns, R.Zeltīts, N. Orleāns, A. Puide, A. Kirillovs, G. Ruskis), „pret” 1 (N.Millere), „atturas” 1 (E.Jansons), Mārupes novada dome nolemj:

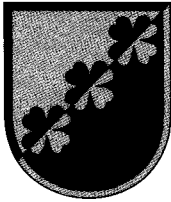
1. Apstiprināt Mārupes novada domes Ētikas kodeksu saskaņā ar pielikumu.
2. Noteikt, ka Mārupes novada domes Ētikas kodekss stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.
3. Noteikt, ka ar Mārupes novada domes Ētikas kodeksa spēkā stāšanās dienu spēku zaudē Mārupes pagasta pašvaldības, pašvaldības struktūrvienību, iestāžu un uzņēmumu Ētikas kodekss, kas apstiprināts ar Mārupes pagasta padomes 2008. gada 16. aprīļa lēmumu Nr. 11 (sēdes protokols Nr.7).

Domes priekšsēdētājs

M. Bojārs

Sagatavoja juriste G. Sušiņina

Lēmumā norādītie normatīvie akti ir spēkā
un attiecināmi uz lēmumā minēto gadījumu.
Juriste G. Sušiņina

*Apstiprināts ar
Mārupes novada domes
2018. gada 28. novembra sēdes Nr. 15
lēmumu Nr. 18*

**Mārupes novada domes
Ētikas kodekss**

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Ētikas kodekss (turpmāk tekstā – Kodekss) ir Mārupes novada domes (turpmāk tekstā – dome) iekšējais normatīvais akts, kas nosaka domes vēlēto amatpersonu, domes dibināto iestāžu darbinieku un amatpersonu (turpmāk visi kopā – Darbinieks) profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus. Tas ir vienlīdz saistošs visiem domes un tās dibināto iestāžu darbiniekiem. Tas ir saistošs arī Mārupes novada pašvaldības policijas amatpersonām un darbiniekiem, ciktāl Kodekss papildina Mārupes novada pašvaldības policijas ētikas kodeksu un nav pretrunā ar to.

1.2. Situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, Darbinieks rīkojas saskaņā ar sabiedrībā pieņemtajām vispārējām uzvedības normām.

1.3. Kodeksa ievērošanu nodrošina katrs Darbinieks patstāvīgi, strīdu, konfliktu un domstarpību gadījumā par Kodeksa ievērošanu un tā iespējamiem pārkāpumiem Kodeksā noteiktajos gadījumos un kārtībā lemj Ētikas komisija, kura tiek izveidota ar atsevišķu domes lēmumu un darbojas uz atsevišķa nolikuma pamata.

2. Darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipi

2.1. Darbinieka rīcībai jāsaņemas ar vispārējām ētikas vērtībām un principiem, kā arī jāatbilst normatīvo aktu prasībām.

2.2. Ikviens Darbinieks, pildot savus amata pienākumus, ievēro šādus profesionālās ētikas pamatprincipus:

2.2.1. tiesiskums, objektivitāte un godprātība:

2.2.1.1. Darbiniekam ir augsta tiesiskā apziņa, viņš rīkojas profesionāli, tikai un vienīgi saskaņā ar normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem;

2.2.1.2. Darbinieks, aizstāvot savu viedokli, veicot amata pienākumus un pieņemot lēmumus, balstās tikai uz pārbaudītu informāciju un objektīviem faktiem, to godīgi, taisnīgi un likumīgi interpretējot, neizrādot labvēlību vai sniedzot nepamatotas privilēģijas kādai personai;

2.2.1.3. Darbinieks savus pienākumus veic godprātīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot atšķirīgu attieksmi, neizmantojot savas amata priekšrocības un varu personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai, norobežojoties no personīgajām interesēm, atsevišķu personu un šauru ekonomisko grupu interesēm, kuras ir pretrunā ar vietējās sabiedrības kopīgo labumu;

2.2.1.4. Darbinieks nepieļauj interešu konflikta rašanos un atsakās no savu pienākumu veikšanas vai valsts amatpersonas amata savienošanas visos gadījumos, kad ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta Darbinieka darbības objektivitāte un neieinteresētība, lai sabiedrībā nerastos iespaids, ka Darbinieks rīkojas interešu konflikta situācijā un ka viņš pieņem lēmumus vai piedalās lēmumu pieņemšanā personisko interešu vai apsvērumu ietekmē. Ja konstatēts valsts amatpersonas interešu konflikta fakts, Darbinieks nekavējoties rīkojas, lai novērstu šī konflikta rašanās cēloņus;

2.2.1.5. Darbinieks nepieļauj prettiesiskas rīcības atbalstīšanu vai slēpšanu.

2.2.2. atbildība, profesionalitāte un vienlīdzība:

2.2.2.1. Darbinieki savus amata pienākumus veic vienotā komandā, atbildīgi, profesionāli, mērķtiecīgi un lietderīgi, ar augstu atbildības sajūtu pret pašvaldības iedzīvotājiem un sabiedrību;

2.2.2.2. Darbinieki izmanto savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi, lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu, kā arī izrāda pašiniciatīvu un izsaka priekšlikumus Domes un tās dibināto iestāžu darba pilnveidošanai;

2.2.2.3. Darbinieks pilnveido zināšanas un prasmes, kas uzlabo Darbinieka kompetences un profesionālo kvalifikāciju;

2.2.2.4. Darbinieks informē savus kolēģus par profesionāli aktuālām tēmām un pieredzi, kas varētu būt noderīga citiem Darbiniekiem;

2.2.2.5. Darbinieku savstarpējās attiecības balstītas uz profesionalitāti un sadarbību, kas nepieļauj diskriminējošu rīcību attiecībā pret citādu dzimumu, vecumu, ādas krāsu, reliģisko pārliecību, sociālo un nacionālo izcelsmi vai veselības stāvokli, kā arī citiem līdzīgiem šajā punktā neminētiem apstākļiem;

2.2.2.6. Darbinieks konflikta situācijā rīkojas objektīvi, ir korekts un spēj nošķirt profesionālās attiecības no privātajām. Nav pieļaujama citu Darbinieku pazemošana, ciniska attieksme vai autoritāra vadības stila piemērošana attiecībā uz citiem Darbiniekiem;

2.2.2.7. Darbinieks nepārvērtē savas darbaspējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi;

2.2.2.8. Darbinieks ir paškritisks, atzīst pieļautās kļūdas un cenšas tās labot pēc labākās sirdsapziņas, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar citiem kolēģiem.

2.2.3. atklātība, lojalitāte un konfidencialitāte:

2.2.3.1. Darbinieks savā darbā ievēro atklātību pret sabiedrību. Ar profesionālo darbību saistītos publiskajos izteikumos Darbinieks pauž Domes viedokli, kas ir saskaņots atbilstoši iekšējai kārtībai. Savos izteikumos Darbinieks ir lojāls pret Domi un sabiedrību;

2.2.3.2. Darbinieks neatbalsta prettiesisku rīcību, nepieļauj šādas rīcības slēpšanu, atbilstoši amata kompetencei uztur pastāvīgu un atklātu saikni ar sabiedrību, tiekoties ar iedzīvotājiem un izmantojot plašsaziņas līdzekļu iespējas;

2.2.3.3. Darbinieks neiesaistās darbībā, profesionālajā darbā vai pasākumā, kas var radīt šaubas par viņa godprātību, objektivitāti un neatkarību, vai negatīvi iespaidot domes reputāciju;

2.2.3.4. Darbinieks savā darbā ievēro konfidencialitāti attiecībā uz personas datiem, komercinformāciju un citu neizpauzamu informāciju, kuru iegūst, veicot savus darba pienākumus, neizmanto to savās privātajās vai citu personu privātajās interesēs, neizpauž šo informāciju prettiesiskā veidā un ciena privātumu;

2.2.3.5. Darbinieks nesniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju.

3. Darbinieka uzvedības pamatprincipi

3.1. Darbinieks izturas ar cieņu pret Domi un ir lepns par iespēju strādāt institūcijā, apzinoties, ka viņa darbs veicina novada uzplaukumu un iedzīvotāju labklājību. Darbinieks rīkojas tā, lai tiktu vairota sabiedrības uzticība domei.

3.2. Domes oficiālo viedokli plašsaziņas līdzekļiem pauž tikai tie Darbinieki, kuri saņēmuši Domes priekšsēdētāja vai izpilddirektora pilnvarojumu šādai rīcībai.

3.3. Darbinieks atturas publiski paust tādu viedokli, kas ir pretējs vai nesavienojams ar institūcijas darbības mērķiem.

3.4. Publiski paužot atšķirīgu nostāju kādā jautājumā, personiskais viedoklis nepārprotami ir nošķirams no domes oficiālā viedokļa.

3.5. Darbinieks nepieļauj citu Darbinieku goda vai cieņas aizskaršanu, pazemošanu, publisku kritiku vai cinisku attieksmi. Uz kļūdām darba procesā norāda personīgi. Jāvērtē Darbinieka darba rezultāti, nevis viņa personība vai uzskati.

3.6. Darbinieki nošķir privāto dzīvi no darba attiecībām un neizmanto darba laiku, kā arī padotā un vadītāja attiecības privātās dzīves problēmu risināšanai. Darbinieki neizmanto savtīgos nolūkos padotā un vadītāja koleģiālās attiecības, kolēģu nekompetenci, kļūdas vai pieredzes trūkumu.

3.7. Darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.

3.8. Saksarsmē ar iedzīvotājiem, amatpersonām, kā arī citām personām Darbinieks izturas ar cieņu, apzinoties viņu tiesības un pienākumus, respektējot citu uzskatus un intereses. Darbinieks ir laipns un pieklājīgs, nelieto aizskarošus, apvainojošus izteicienus, neaizskar personas godu un nepazemo viņu, neizturas ciniski pret viņa vēlmēm un vajadzībām, uzskatiem un pārliecību.

3.9. Darbinieks izvairās no augstprātīgas un autoritāras rīcības, uzklausa citu viedokli, izvērtē iespējas to izmantot sabiedrības interesēs, ievēro demokrātijas normas un koleģialitātes principus.

3.10. Darbinieks kopj savu runas un valsts valodas prasmi, nelieto tādus izteikumus un neatbalsta tādu rīcību, ko var uztvert kā aicinājumu uz pretlikumīgu rīcību.

3.11. Ārpus darba laika Darbinieks izvēlas tādu uzvedības stilu, kas sabiedrībā nerada šaubas par viņa spējām godprātīgi veikt savus amata pienākumus, ir paraugs godprātīgai, taisnīgai un objektīvai rīcībai.

4. Darbinieku tiesības, pienākumi un atbildība

4.1. Darbiniekam ir tiesības;

4.1.1. atbilstoši savai kompetencei, pieņemot lēmumus brīvi izteikt un argumentēti aizstāvēt savu viedokli;

4.1.2. saņemt darba pienākumu un uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju;

4.1.3. uz privātas dzīves neaizskaramību;

4.1.4. atteikties izpildīt vadības, dotos uzdevumus, ja tie ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem vai Kodeksu;

4.1.5. saņemt adekvātu padarītā darba novērtējumu un cieņpilnu attieksmi;

4.1.6. informēt domes iestādes vadību par domes institūciju apmeklētāju klaji aizskarošu un izaicinošu izturēšanos, kā rezultātā tiek grauta domes un Darbinieku reputācija un kavēta Domes darbinieku pienākumu izpilde.

4.2. Darbiniekam ir pienākums:

4.2.1. ievērot vispārpieņemtās uzvedības normas kā darba laikā, tā arī ārpus tā.

4.2.2. miermīlīgi un bez vardarbības atrisināt konfliktsituācijas, kurās Darbinieks ir nonācis;

4.2.3. atzīt neētisku rīcību vai nekorektu polemiku un labot savas kļūdas;

4.2.4. informēt citus Darbiniekus (kolēģus) par profesionāli aktuāliem jautājumiem un dalīties pieredzē, kas varētu būt noderīga arī citiem Darbiniekiem;

4.2.5. ievērot darba videi piemērotu pieklājīgu, lietišķu uzvedību, gērbšanās kultūru, atbilstošu lietišķajai etiķetei, kas veicinātu sabiedrības uzticēšanos Domei;

4.2.6. izvairīties no situācijām, kurās varētu rasties interešu konflikts vai korupcijai labvēlīgi apstākļi;

4.2.7. savstarpējā komunikācijā un attiecībā pret apmeklētājiem, ievērot cieņpilnu attieksmi, respektējot katra viedokli.

4.3. Darbinieka atbildība:

4.3.1. Darbinieks ir atbildīgs par nepatiesas un nepilnīgas informācijas izpaušanu, kas grauj vai pasliktina Domes tēlu sabiedrībā;

4.3.2. Darbinieks ir atbildīgs par Kodeksā noteikto normu ievērošanu;

5. Domes deputātu politiskās ētikas pamatprincipi

5.1. Pildot savus amata pienākumus, papildus šajā kodeksā definētajiem profesionālās ētikas pamatprincipiem un uzvedības pamatprincipiem:

5.1.1. Deputāts ir morāli atbildīgs par savu rīcību (runām, balsojumiem u.c.). Deputāts nevar aizbildināties ar valdības pārstāvju, partiju vai citu personu spiedienu, lai attaisnotu balsojumu pret savu sirdsapziņu;

5.1.2. Deputāts publiskos izteikumos izvairās no vārdiem, žestiem un citādas rīcības, kas var būt aizskaroša, kā arī nelieto apvainojošus vai ar domes deputāta statusu nesavienojamus izteicienus;

5.1.3. Deputāts balstās uz pilnīgiem un no uzticamiem avotiem iegūtiem un apstiprinātiem faktiem, to objektīvu interpretāciju un argumentāciju; sava viedokļa paušanā neizmanto sagrozītu informāciju un puspatiesības – tikai daļēju deputātam zināmo faktu atklāšanu.

5.1.4. Deputāts nelieto tādus izteikumus un neatbalsta tādu rīcību, ko var uztvert kā aicinājumu uz pretlikumīgu, zemisku un amorālu darbību. Deputāts respektē cilvēktiesības un argumentācijai neizmanto atsaukšanos uz sava oponenta dzimumu, vecumu, ādas krāsu, reliģisko pārliecību, sociālo un nacionālo izcelsmi vai veselības stāvokli, kā arī citiem līdzīgiem šajā punktā neminētiem apstākļiem;

5.1.5. Deputāts nepieņem privātu uzaicinājumu un nepiedalās pasākumā vai izvairās no citādas situācijas, ja tas var radīt aizdomas par viņa interešu konfliktu vai bojāt domes reputāciju;

5.1.6. Deputāts neizmanto savu stāvokli, lai prettiesiski ietekmētu valsts un domes un tās dibināto iestāžu lēmumus;

- 5.1.7. Deputāts godprātīgi un pārdomāti izmanto savas tiesības pieprasīt paskaidrojumus un dokumentus, un sniegt priekšlikumus jebkuru, tai skaitā domes dibinātu uzņēmumu un iestāžu amatpersonām. Izmantojot šīs tiesības, deputāts nepieļauj administratīvo resursu nelietderīgu izmantošanu un nepamatotu iestāžu un uzņēmumu darbības traucēšanu. Deputāts neizmanto šīs tiesības savtīgu interešu apmierināšanai un apzinātai uzņēmuma, iestādes vai amatpersonas reputācijas graušanai.
- 5.1.8. Deputāts atturas no iesaistīšanās domes izveidotajās komisijās un citās domes izveidotajās institūcijās, ja tur izskatāmais jautājums un pieņemamais lēmums skar deputāta privātās intereses;
- 5.1.9. Deputāts viņam piešķirto mantu un līdzekļus lieto atbildīgi un racionāli;
- 5.1.10. Deputāts pakļaujas sabiedrisko kārtību uzturošo amatpersonu likumīgām prasībām;
- 5.1.11. Deputāts pastāvīgi izglītojas, apgūst savas valsts un citu valstu demokrātijas un politiskās kultūras pieredzi;
- 5.1.12. Deputāts atturas no pašmērķīgas izrādīšanās domes sēžu laikā;
- 5.1.13. Deputāts uztur pastāvīgu un atklātu saikni ar sabiedrību;
- 5.1.14. Deputāts ir atsaucīgs attieksmē pret sabiedrību un plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem;
- 5.1.15. Deputāts neizvairās no atbildēšanas uz jautājumiem, izņemot jautājumus, kuri skar konfidenciālu informāciju vai viņa privāto dzīvi.

6. Ētikas kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

- 6.1. Ētikas komisija, īstenojot 1.3. punktā piešķirto kompetenci, izskata sūdzības un iesniegumus par Darbinieku pieļautajiem Ētikas kodeksa un sabiedrībā pieņemto uzvedības normu pārkāpumiem, pamatojoties uz domes, domes dibināto iestāžu vadītāju, Darbinieku vai citas personas sniegtajām ziņām.
- 6.2. Ētikas normu pārkāpuma gadījumā jebkurai 6.1 punktā minētajai personai ir tiesības iesniegt sūdzību Ētikas komisijā. Saņemtā sūdzība tiek reģistrēta Dokumentu elektroniskajā dokumentu aprītes sistēmā, kura iekšējos normatīvajos aktos par dokumentu aprīti noteiktajā kārtībā tiek izskatīšanai Ētikas komisijas priekšsēdētājam.
- 6.3. Ētikas komisija par saņemto sūdzību rakstiski informē Darbinieku, par kuru ir saņemta sūdzība, 3 (trīs) darba dienu laikā pēc sūdzības saņemšanas.
- 6.4. Ja saņemta sūdzība par Ētikas komisijas locekli, Ētikas komisijas loceklis, par kuru saņemta sūdzība, nepiedalās lietas izskatīšanā.
- 6.5. Ja Ētikas komisija atzīst, ka Darbinieka rīcība ir pretrunā ar Ētikas kodeksa noteiktajām normām un tajā ir disciplināra pārkāpuma pazīmes, tā sagatavo atzinumu un nodod turpmākai darbībai Darbinieka darba devējam jautājuma izlemšanai par nepieciešamību ierosināt pret Darbinieku disciplinārlietu.
- 6.6. Pieņemtie Ētikas komisijas lēmumi par pieļautajiem Ētikas kodeksa un sabiedrībā pieņemto uzvedības normu pārkāpumiem, pamatojoties uz Ētikas komisijas lēmumu, tiek publicēti Mārupes novada Domes izdevumā „Mārupes Vēstis” vai interneta vietnē www.marupe.lv.

7. Noslēguma jautājumi

- 7.1. Domes priekšsēdētājs un domes dibināto iestāžu vadītāji nodrošina, ka visi Darbinieki tiek iepazīstināti ar Ētikas kodeksu un nodrošina Ētikas kodeksa pieejamību katram Darbiniekam.
- 7.2. Nepieciešamības gadījumā Ētikas kodekss tiek pārskatīts. Ētikas kodeksa grozījumu projektu sagatavo Ētikas komisija.

Domes priekšsēdētājs

M.Bojārs